Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

B

Paper-III
PHYSICAL EDUCATION

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 71317

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **40**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **75** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **75** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Physical Education
Paper III
शारीरिक शिक्षा
प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours] **[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. The product of half mass and velocity square is the ..... energy.
   (A) Kinetic energy
   (B) Potential energy
   (C) Elastic energy
   (D) Static energy

2. Which of the following pairs is *correctly* matched ?
   (A) Stoppage of sweating mechanism result in – heat cramp
   (B) Heat lost is more in cold condition – hypothermic effect
   (C) Feedback system for muscular work – neuromuscular junction
   (D) Body mass index is the measure of – lean body fat

1. अर्धे वस्तूमान आणि वेगाचा वर्ग यांचा प्राप्तांक म्हणजे ..... .
   (A) कायनेटिक उर्जा
   (B) पोटेंशिअल उर्जा
   (C) इलॅस्टीक उर्जा
   (D) स्टॅटिक उर्जा

2. खालीलपैकी कोणती जोडी **अचूक** आहे ?
   (A) घाम येण्याची यंत्रना बंद झाल्यास
   (B) शीत परिस्थितीत उष्णता अधिक नाश पावते – कमी शरीर तापमान परिणाम
   (C) स्नायू कार्यासाठी पुनर्रभरण प्रणाली – स्नायू मज्जा जोड
   (D) शरीर वस्तुमान निर्देशांक हे मापन आहे – लीन बॉडी फॅट

3. Match List I with List II and select the *correct* option using the codes given below :

List I

(*a*) Anterior deltoid

(*b*) Biceps femoris

(*c*) Gastrocnemius

(*d*) Triceps

List II

(*i*) Extension of elbow

(*ii*) Planter flexion

(*iii*) Flexion of knee

(*iv*) Flexion of shoulder

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

3. जोड्या जुळवा आणि खालील सांकेतांकामधून **योग्य** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) अँटेरिअर डेल्टॉइड

(*b*) बायसेप्स फिमोरिज

(*c*) गॅस्ट्रोसनिमिअस

(*d*) ट्रायसेप्स

यादी II

(*i*) कोपराच एक्सटेंशन

(*ii*) प्लँटर फ्लेक्शन

(*iii*) गुडघ्याच फ्लेक्शन

(*iv*) खांद्याचा फ्लेक्शन

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

4. Given below are two statements, one labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R).

Assertion (A) : For rotation around horizontal axis, a diver assumes tuck position.

Reason (R) : Radius of rotation has direct relation with angular velocity.

In the context of the above two statements which one of the following is *correct* ?

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

4. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आणि दूसरे एक कारण (R) आहे.

विधान (A) : आडव्या अक्षाभोवती गिरकी घेताना डायव्हर पाय वाकवून गुडघे छातीजवळ (टक स्थिती) गृहित करतो.

कारण (R) : गिरकीच्या त्रिज्येचा कोणीय गतीशी थेट संबंध आहे

वरील दोन्ही विधानांच्या संदर्भात खाली दिलेल्या संकेतांकातून कोणता योग्य पर्याय आहे ?

(A) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहे आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(B) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहे परंतू (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) हे सत्य आहे, परंतू (R) हे असत्य आहे

(D) (A) हे असत्य आहे, परंतू (R) हे सत्य आहे

5. Given below are two statements, one labelled as Assertion (A) and other as the Reason (R).

Assertion (A) : An infant can run and walk in better way than holding a pen or pencil to write.

Reason (R) : In infant first gains control over large muscle groups than the fine ones.

Which of the following statements is *correct* ?

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

5. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) व एक कारण (R) आहे :

विधान (A) : शैशव चालणे आणि धावणे ही क्रिया पेन किंवा पेन्सिल पकडून लिहिण्याच्या क्रियेपेक्षा अधिक चांगल्याप्रकारे करू शकते.

कारण (R) : शैशवावस्थेत लहान स्नायूंपेक्षा मोठ्या स्नायू समूहावर अगोदर नियंत्रण प्राप्त होते.

खालीलपैकी कोणते विधान **योग्य** आहे ?

(A) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहे आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्हीही सत्य आहे परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) हे सत्य आहे, परंतु (R) हे असत्य आहे

(D) (A) हे असत्य आहे, परंतु (R) हे सत्य आहे

6. Match List I with List II and select the *correct* answer from codes given below :

List I

(*a*) Nature

(*b*) Nurture

(*c*) Principles of exercise

(*d*) Principles of readyness

List II

(*i*) Environment

(*ii*) Heredity

(*iii*) Mental set up

(*iv*) Use and disuse

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

6. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

यादी I

(*a*) स्वाभाविक

(*b*) पोषण

(*c*) व्यायामाची तत्त्वे

(*d*) तत्परचे तत्त्वे

यादी II

(*i*) वातावरण

(*ii*) अनुवंशिकता

(*iii*) मानसिक स्थिती

(*iv*) उपयोग आणि निरुपयोग

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

7. Arrange the following in a sequential order based on the learning curve :

(I) Decreasing gains in learning

(II) Initial lag is learning

(III) Increasing gains in learning

(IV) Plateau in learning

Codes :

(A) (I), (II), (III), (IV)

(B) (II), (III), (I), (IV)

(C) (I), (III), (IV), (II)

(D) (III), (IV), (II), (I)

8. Which of the following pairs is *correctly* matched ?

(A) Leadership scale for sports — wood, brick and veroff

(B) Test of state-trait Anxiety – Martens

(C) Profile of mood states — Mc Nair, Lorr and Droppleman

(D) Test of Attentional and inter-personal style – Carron, Bramleg, Wideneyer

7. अध्ययनवक्रावर आधारित खालील बाबींचा अनुक्रमे दया :

(I) अध्ययनातील कमी होत जाणारे संपादन

(II) अध्ययनातील प्रारंभिक मागे राहणे

(III) अध्ययनातील संपादन वृद्धी

(IV) अध्ययनातील पठारावस्था

सांकेतांक :

(A) (I), (II), (III), (IV)

(B) (II), (III), (I), (IV)

(C) (I), (III), (IV), (II)

(D) (III), (IV), (II), (I)

8. खालीलपैकी कोणती जोडी **बरोबर** जुळते ?

(A) क्रीडेसाठी नेतृत्व श्रेणी – वुड, ब्रिक आणि वेरॉफ

(B) स्टेट व ट्रेट ॲन्झायटी कसोटी – मार्टिन

(C) प्रोफाइल ऑफ मुड स्टेट – मॅक्नर, लोर आणि ड्रॉपलमन

(D) अवधान आणि आंतरव्यक्ती शैली कसोटी– कॅरन, ब्रॅमलेग, वायडेनेयर

9. Match List I with List II and select the *correct* option using the codes given below :

List I

(*a*) Fielder's contingency theory

(*b*) Behavioural theories

(*c*) Reversal theories

(*d*) Psychoanalytic theories

List II

(*i*) Emotion

(*ii*) Play

(*iii*) Leadership

(*iv*) Personality

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

9. यादी I व यादी II जुळवून **योग्य** पर्याय खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

यादी I

(*a*) फिल्डरची कॉन्टेनजन्सी उपपत्ती

(*b*) वर्तनविषय उपपत्ती

(*c*) रिव्हर्सल उपपत्ती

(*d*) मनोविश्लेषणात्मक उपपत्ती

यादी II

(*i*) भावना

(*ii*) क्रीडा

(*iii*) नेतृत्व

(*iv*) व्यक्तिमत्त्व

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(B)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)

10. Match List I with List II and select the *correct* option from codes given below :

List I

(*a*) Self-actualisation theory of personality

(*b*) Self-concept theory of personality

(*c*) Personal construct theory of personality

(*d*) Self-efficiency theory of personality

List II

(*i*) Albert Bandura

(*ii*) George Kelley

(*iii*) Carl Rogers

(*iv*) Maslow

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

10. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

यादी I

(*a*) व्यक्तिमत्त्वाची आत्मसाक्षात्कार उपपत्ती

(*b*) व्यक्तिमत्त्वाची स्वत्व संकल्पना उपपत्ती

(*c*) व्यक्तिमत्त्वाची व्यक्तिगत रचना उपपत्ती

(*d*) व्यक्तिमत्त्वाची सेल्फ इफिसिएन्सी उपपत्ती

यादी II

(*i*) अल्बर्ट बांडुरा

(*ii*) जॉर्ज केली

(*iii*) कार्ल रोगर्स

(*iv*) मॅस्लो

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

11. Match List I with List II and select the *correct* option from the codes given below :

List I

(*a*) Trait anxiety

(*b*) State anxiety

(*c*) Stress

(*d*) Somatic state anxiety

List II

(*i*) Moment to moment changes in perceived physiological activation

(*ii*) Characterized by diverse reactions

(*iii*) Transitory in nature

(*iv*) A relatively stable disposition

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

11. यादी I व यादी II जुळवून **योग्य** पर्याय खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

यादी I

(*a*) ट्रेट ॲन्झायटी

(*b*) स्टेट ॲन्झायटी

(*c*) तणाव

(*d*) सोमॅटिक स्टेट ॲन्झायटी

यादी II

(*i*) अवबोधित शरीरवैज्ञानिक सक्रियतेमधे क्षणोक्षणी होणारे बदल

(*ii*) विविध प्रतिक्रियांचे गुणवर्णन

(*iii*) संक्रमनीय स्वरूप

(*iv*) तुलनात्मकदृष्टया स्थिर प्रवृत्ती

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)

12. Match List I with List II and select the *correct* option from codes given below :

List I

(*a*) Transfer of training

(*b*) Intent of transfer

(*c*) Bilateral transfer

(*d*) Asymmetric transfer

List II

(*i*) Condition affecting transfer generalization

(*ii*) Transfer of learning that occurs between two links

(*iii*) Bilateral transfer with greater amount of transfer one limb than other

(*iv*) Effect of practice of one task on the learning of second task

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

12. यादी I व यादी II जुळवून **योग्य** पर्याय खाली दिलेल्या सांकेतांकामधून निवडा :

यादी I

(*a*) प्रशिक्षण संक्रमण

(*b*) संक्रमणाचा हेतू

(*c*) समांतर संक्रमण

(*d*) असमान संक्रमण

यादी II

(*i*) संक्रमण सामान्यीकरणावर परिणाम करणारी स्थिती

(*ii*) दोन अवयवामधे घडणारे अध्ययन संक्रमण

(*iii*) एका अवयवात दुस-यापेक्षा अधिक प्रमाणात होणारे द्विभागीय संक्रमण

(*iv*) अध्ययनाच्या एका कार्याच्या सरावाचा दुस-या कार्यावर होणारा परिणाम

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(D)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)

13. Which of the following is *not* a regional center of Sports Authority of India ?

(A) Bengaluru

(B) Patiala

(C) Baroda

(D) Kolkata

14. Physical education curriculum can be defined as :

(A) Prescribed course and subjects for study

(B) Division of the subjects for study

(C) Putting educational philosophy into action

(D) All of the above

15. The domain concerns with development and improvement of motor skills :

(A) Organic domain

(B) Cognitive domain

(C) Affective domain

(D) None of the above

13. भारतीय क्रीडा प्राधिकरणाच विभागीय केंद्र खालीलपैकी येथे **नाही** :

(A) बंगलुरू

(B) पटियाला

(C) बडोदा

(D) कोलकता

14. शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रमाची व्याख्या हे आहे :

(A) अभ्यासासाठी विषयाचा सुचविलेला पाठ्यक्रम

(B) अभ्यासासाठी विषयांची विभागणी

(C) शैक्षणिक तत्त्वज्ञान कृतीत आणणे

(D) वरील सर्व

15. कारक कौशल्याचा विकास आणि सुधारणेशी संबंधित क्षेत्र ..... हे आहे.

(A) शारीरिक क्षेत्र

(B) बौद्धिक क्षेत्र

(C) भावनिक क्षेत्र

(D) वरीलपैकी एकही नाही

16. Time table of the school is affected by :

(A) Students strength

(B) Climatic conditions

(C) Availability of staff

(D) All of the above

17. Match the components of health education in the following :

(*i*)	Objectives of Health Education	(*a*)	Health services
(*ii*)	Scope of Health Education	(*b*)	People become aware of healthy habits
(*iii*)	Principle of Health Education	(*c*)	Motivating people towards healthy attitudes
(*iv*)	Importance of Health Education	(*d*)	Active participation is key to learning

Codes :

(A) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(B) (*i*)–(*d*), (*ii*)–(*b*), (*iii*)–(*a*), (*iv*)–(*c*)

(C) (*i*)–(*c*), (*ii*)–(*a*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(D) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*b*), (*iv*)–(*d*)

16. शालेय वेळापत्रक ..... मुळे प्रभावीत होते.

(A) विद्यार्थी संख्या

(B) वातावरणाची स्थिती

(C) शिक्षक उपलब्धता

(D) वरील सर्व

17. आरोग्य शिक्षण व त्याच्या घटकांच्या जोड्या लावा :

(*i*)	आरोग्य शिक्षणाचे उद्दिष्टे	(*a*)	आरोग्य सेवा
(*ii*)	आरोग्य शिक्षणाची व्याप्ती	(*b*)	आरोग्यदाई सवईंचे लोकांमध्ये भान
(*iii*)	आरोग्य शिक्षणाची तत्त्वे	(*c*)	लोकांना आरोग्य-विषयी प्रेरित करणे
(*iv*)	आरोग्य शिक्षणाचे महत्त्व	(*d*)	सक्रिय सहभाग हीच अध्यापनाची गुरुकिल्ली

सांकेतांक :

(A) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(B) (*i*)–(*d*), (*ii*)–(*b*), (*iii*)–(*a*), (*iv*)–(*c*)

(C) (*i*)–(*c*), (*ii*)–(*a*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(D) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*b*), (*iv*)–(*d*)

18. Match the deficiency of vitamins with diseases :

(*i*)	Vitamin A	(*a*)	Scurvy
(*ii*)	Vitamin C	(*b*)	Blood clotting deficiency
(*iii*)	Vitamin D	(*c*)	Colour blindness
(*iv*)	Vitamin K	(*d*)	Rickets

Codes :

(A) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(B) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*b*), (*iv*)–(*d*)

(C) (*i*)–(*c*), (*ii*)–(*a*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(D) (*i*)–(*b*), (*ii*)–(*d*), (*iii*)–(*a*), (*iv*)–(*c*)

19. Obesity can be managed by :

(*i*) Dieting

(*ii*) Exercise

(*iii*) Irregularity

(*iv*) Carelessness

(A) (*i*) and (*iii*)

(B) (*ii*) and (*iii*)

(C) (*iii*) and (*iv*)

(D) (*i*) and (*ii*)

18. जीवनसत्त्वाची कमतरता व उतभवणारे रोग यांच्या जोड्या लावा :

(*i*)	जीवनसत्त्व अ	(*a*)	रक्तरोग (स्कर्वी)
(*ii*)	जीवनसत्त्व स	(*b*)	रक्त गोठण्याचा अभाव
(*iii*)	जीवनसत्त्व ड	(*c*)	रंगांधळेपण
(*iv*)	जीवनसत्त्व के	(*d*)	मुडदूस

सांकेतांक :

(A) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(B) (*i*)–(*a*), (*ii*)–(*c*), (*iii*)–(*b*), (*iv*)–(*d*)

(C) (*i*)–(*c*), (*ii*)–(*a*), (*iii*)–(*d*), (*iv*)–(*b*)

(D) (*i*)–(*b*), (*ii*)–(*d*), (*iii*)–(*a*), (*iv*)–(*c*)

19. खालील काही घटकांने लठ्ठपणा व्यवस्थापन करता येते :

(*i*) पथ्य

(*ii*) व्यायाम

(*iii*) अनियमितता

(*iv*) निष्काळजीपणा

(A) (*i*) व (*iii*)

(B) (*ii*) व (*iii*)

(C) (*iii*) व (*iv*)

(D) (*i*) व (*ii*)

20. Complete depletion of ozone will have the effects :

(*i*) May cause cataract

(*ii*) Low yield and crops

(*iii*) Skin cancer

(*iv*) Good for health

(A) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(B) (*i*), (*iv*) and (*ii*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

21. ..... communicable disease is also known as Hansen's disease.

(A) Leprosy

(B) Tetanus

(C) AIDS

(D) Hepatitis A

20. संपूर्ण ओझोन वायूच्या घटाने खालील परिणाम होतात :

(*i*) मोतीबिंदू होण्याची शक्यता

(*ii*) पीक उत्पादनात घट

(*iii*) त्वचेचा कर्करोग

(*iv*) आरोग्यासाठी उपयुक्त

(A) (*i*), (*iii*) व (*iv*) बरोबर

(B) (*i*), (*iv*) व (*ii*) बरोबर

(C) (*i*), (*ii*) व (*iii*) बरोबर

(D) (*i*), (*iii*) व (*iv*) बरोबर

21. ..... या संसर्गजन्य रोगाला हेन्सन्स् रोग या नावाने ओळखले जाते.

(A) कुष्ठरोग

(B) धनुर्वात

(C) एडस्

(D) हिपॅटायटीस (यकृताला आलेली सूज)

22. Deficiency of protein in children results in :

(A) Gout

(B) Anemia

(C) Marasmus

(D) Rickets

23. "Play is very important for the preservation, growth and development of the organism" is given by :

(A) Froebel

(B) Aristotle

(C) McDougall

(D) Ross

24. Nature and type of reactional activity should be :

(*i*) Interesting

(*ii*) Suitable for age and occupation

(*iii*) Fatiguing

(*iv*) Refreshing

(A) (*i*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) are correct

(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*) are correct

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) are correct

22. प्रथिनेयाच्या आभावामुळे मुलांमध्ये होणारे आजार :

(A) संधिरोग

(B) रक्तक्षय

(C) मांसक्षय

(D) मुडदूस

23. ''जिवाच्या संरक्षणासाठी, वाढ व विकासासाठी खेळ हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे' असे यांनी म्हटले आहे :

(A) फ्रोबेल

(B) ॲरिसटॉटल

(C) मॅक्‌डूगल

(D) रॉस

24. मनोरंजनात्मक उपक्रम हे या स्वभाव व प्रकाराचे असले पाहिजेत :

(*i*) चित्तवेधक

(*ii*) वय व व्यवसायाला योग्य

(*iii*) थकऊन टाकणारे

(*iv*) उत्साहवर्धक

(A) (*i*), (*iii*) व (*iv*) बरोबर

(B) (*ii*), (*iii*) व (*iv*) बरोबर

(C) (*i*), (*ii*) व (*iii*) बरोबर

(D) (*i*), (*ii*) व (*iv*) बरोबर

25. The state of supercompensation is a ..... phase which lasts for a few hours.

(A) Permanent

(B) Situational

(C) Temporary

(D) Competition

25. काही तासांत संपणारी सुपरकॉम्पेनसेशन या स्थितीचा टप्पा ..... हे होय.

(A) कायमस्वरूपी

(B) परिस्थितीनुसार

(C) तात्पुरता

(D) स्पर्धा

26. Ballistic method means ..... .

(A) Partner method

(B) Assisted method

(C) Isometric method

(D) Swinging method

26. बलिस्टिक पद्धतीचा अर्थ ..... .

(A) पार्टनर पद्धत

(B) असिस्टेड पद्धत

(C) आयसोमेट्रिक पद्धत

(D) स्विंगिंग पद्धत

27. In F.I.T.T. 'F' means ..... .

(A) Force

(B) Footwork

(C) Freehand

(D) Frequency

27. F.I.T.T. यात 'F' चा अर्थ ..... .

(A) बल (फोर्स)

(B) पदलालित्य (फुटवर्क)

(C) फ्रिहॅण्ड (फ्रिहॅण्ड)

(D) वारंवारता (फ्रिक्वेन्सी)

28. While progression in training provide time for ..... .

(A) Practice

(B) Recovery

(C) Exercise

(D) Competition

29. ..... principle emphasises the importance of off-season maintenance programs to the athletes.

(A) Progression

(B) Overload

(C) Specificity

(D) Reversibility

30. The number of successive repetitions you perform without resting means ..... .

(A) set

(B) volume

(C) intensity

(D) density

28. प्रशिक्षणात प्रगती करताना ..... साठी वेळ द्यावा.

(A) सराव

(B) पुनर्प्राप्ती

(C) व्यायाम

(D) स्पर्धा

29. क्रीडा पटूंसाठी ऑफ–सिझन सांभाळ कार्यक्रमांचे महत्त्वावर ..... तत्व जोर देते.

(A) प्रगतीचे

(B) जादाभाराचे

(C) विशिष्टतेचे

(D) पूर्ववततेचे

30. न थांबता सलगपणे (एकानंतर एक) चे तुम्ही काही अवर्तने करतात त्याचा अर्थ ..... हे होय.

(A) संच

(B) आकारमान

(C) तीव्रता

(D) घनता

31. Aerobic endurance is also known as ..... .

(A) Cardio-respiratory fitness

(B) Cardio-respiratory endurance

(C) Aerobic fitness

(D) All of the above

32. An athlete has decided to take up cross-country running. Which type of training would be most suitable for this activity ?

(A) Circuit training

(B) Weight training

(C) Continuous training

(D) Flexibility training

33. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R).

Assertion (A) : '*t*' test is used to assess the significance of difference between two means

Reason (R) : '*t*' test is a technique used for inferential statistical analysis.

In the context of above statements, which one of the following statements is *correct* ?

(A) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are false

(C) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(D) (A) is true, but (R) is false

31. ऐरोबिक याला दमदारपणास ..... असेही म्हणतात.

(A) रुधिराश्वसन सुदृढता

(B) रुधिराश्वसन दमदारपणा

(C) ऐरोबिक सुदृढता

(D) वरील सर्व

32. क्रीडापदूने क्रॉस-कंट्री करण्याचे ठरविले यासाठी अत्यंत उपयुक्त प्रशिक्षण कोणते ?

(A) चक्रीय प्रशिक्षण

(B) भार प्रशिक्षण

(C) एकसलग प्रशिक्षण

(D) लवचिकता प्रशिक्षण

33. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे.

विधान (A) : दोन मध्यमानांतील फरकाची सार्थकता तपासण्यासाठी 'टी' परीक्षिकेचा उपयोग होतो.

कारण (R) : 'टी' परीक्षिका हे अनुमानात्मक संख्याशास्त्रीय विश्लेषणासाठी वापरले जाणारे तंत्र आहे.

वरील दोन्ही विधानांच्या संदर्भात खाली दिलेल्या सांकेतांकातून कोणता **योग्य** पर्याय आहे ?

(A) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहे, परंतु (R) हे (A) साठी अचूक स्पष्टीकरण नाही

(B) दोन्ही (A) व (R) असत्य आहे

(C) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहे आणि (R) हे (A) साठी अचूक स्पष्टीकरण आहे

(D) (A) हे सत्य आहे, परंतू (R) हे असत्य आहे

34. The major objective of a research report is to :

(A) enable the researcher to earn a degree

(B) proliferate knowledge by publishing it

(C) communicate a set of ideas or facts

(D) stimulate more research on the subject

35. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(*a*) F-test

(*b*) Measuring central tendency

(*c*) Test of correlation

(*d*) Measuring variability

List II

(*i*) Coefficient of correlation

(*ii*) Standard deviation

(*iii*) ANOVA

(*iv*) Median

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

34. संशोधन अहवालाचे प्रमुख उद्दिष्ट्य हे आहे :

(A) संशोधकाला पदवी मिळणे

(B) प्रकाशनाद्वारे ज्ञानाचा प्रसार करणे

(C) कल्पना किंवा तथ्यांच्या संचाचे संप्रेषण

(D) विषयावरील अधिक संशोधनासाठी प्रेरित करणे

35. यादी I आणि यादी II ची जोड्या जुळवा व खालील सांकेतांकातून **अचूक** पर्याय निवडा :

यादी I

(*a*) एफ-कसोटी

(*b*) केंद्रीय प्रवृत्तीचे मापन

(*c*) सहसंबंधाची कसोटी

(*d*) विचलनशिलतेचे मापन

यादी II

(*i*) सहसंबंध सहगुणक

(*ii*) प्रमाण विचलन

(*iii*) ऍनोव्हा

(*iv*) मध्यगा

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)

36. Philosophical research is also known as :

(A) Rational research

(B) Perceptual research

(C) Conceptual research

(D) Behavioural research

37. What statistical test appears to be suitable for evaluation of mean differences ?

(A) One-way ANOVA for independent groups

(B) Chi-square test

(C) Independent sample t-test

(D) Paired sample t-test

38. Limitation of a research process includes :

(A) age, sex and participation level of subjects

(B) attitude and interest of subjects and precision of available instrument

(C) age, sex and interest of subjects

(D) attitude, participation level and age of subjects

36. तत्त्वज्ञानात्मक संशोधनास असेही म्हणतात :

(A) तार्किक संशोधन

(B) अवबोधात्मक संशोधन

(C) संकल्पनात्मक संशोधन

(D) वर्तनात्मक संशोधन

37. मध्यमानातील फरकाचे मूल्यमापन करण्यासाठी योग्य सांख्यिकी कसोटी कोणती ?

(A) आश्रयी चलांसाठीची एक-दिशीय ॲनोव्हा

(B) काय स्क्वेअरची कसोटी

(C) स्वतंत्र नमुना टी-कसोटी

(D) पेअर्ड नमुना टी-कसोटी

38. संशोधन प्रक्रियेच्या मर्यादा मध्ये याचा अंतर्भाव होतो :

(A) प्रतिसादकाच वय, लिंग आणि सहभाग स्तर

(B) प्रतिसादकाचा दृष्टिकोन व आवड आणि साधनाची अचूकता

(C) प्रतिसादकाच वय, लिंग आणि आवड

(D) प्रतिसादकाचा दृष्टिकोन, सहभाग स्तर आणि वय

39. Research problem involves the following characteristics :

(I) Novelty

(II) Valuability

(III) Feasibility

(IV) Simplicity

Find the *correct* combination :

(A) (I), (II), (III)

(B) (II), (III), (IV)

(C) (I), (III), (IV)

(D) (I), (II), (IV)

40. The Chi-square is one of the most popular statistical technique because it is :

(A) Very useful for novices

(B) Applied in most research

(C) Easy to calculate and interpret

(D) Good for testing hypothesis

41. Which is NOT personality test ?

(A) Cattle 16 PF

(B) Eysenck PEN inventory

(C) TAT

(D) SCAT

39. संशोधनसमस्येत पुढील वैशिष्ट्याचा अंतर्भाव असतो :

(I) नाविन्यता

(II) मूल्य

(III) सुसाध्यता

(IV) सुलभता

अचूक संयोग शोधा :

(A) (I), (II), (III)

(B) (II), (III), (IV)

(C) (I), (III), (IV)

(D) (I), (II), (IV)

40. काय-स्क्वेअर हे एक अत्यंत लोकप्रिय संख्याशास्त्रीय साधन आहे कारण :

(A) नवशिख्यांसाठी अत्यंत उपयुक्त

(B) खुप संशोधनात उपयोजन

(C) आकडेमोडीस आणि अर्थनिर्वचनास सोपे

(D) परिकल्पनेच्या तपासणीसाठी चांगले

41. पुढीलपैकी कोणती व्यक्तिमत्त्व कसोटी **नाही** ?

(A) कॅटल 16 पी.एफ.

(B) आयझँक पेन शोधिका

(C) टि.ए.टि

(D) एस. सी. ए. टि

42. A person having BMI more than 30 would be assessed as :

(A) Obese

(B) Normal

(C) Overweight

(D) Underweight

43. What is the appropriate sequence of constructing psychomotor test ?

(1) Define the performance to be measured

(2) Determining validity, reliability and objectivity

(3) Select the item

(4) Pilot testing

Codes :

(A) (4), (3), (1), (2)

(B) (1), (3), (4) (2)

(C) (2), (3) (4), (1)

(D) (4), (1), (2), (3)

42. ज्या व्यक्तिचा बी.एम.आय. 30 पेक्षा अधिक असतो अशा व्यक्तीचे मूल्यमापन पुढीलपैकी काय आहे ?

(A) लठ्ठपणा

(B) सामान्य

(C) अधिक वजन

(D) कमी वजन

43. कारक कसोट्यांची बांधणी करतानाच्या योग्य पाय-या अनुक्रमे कोणत्या ?

(1) कार्यमान मापनाची व्याख्या निश्चित करणे

(2) वैधता, विश्वसनीयता आणि वस्तुनिष्ठता ठरविणे

(3) कसोटी घटकांची निवड करणे

(4) पथदर्शी अभ्यास करणे

सांकेतांक :

(A) (4), (3), (1), (2)

(B) (1), (3), (4) (2)

(C) (2), (3) (4), (1)

(D) (4), (1), (2), (3)

44. Select the *correct* answer from the choice given below :

(I) To ensure reliability, measurement technique and condition should be standardized to reduce measurement error.

(II) Length of the test and heterogeneity improve reliability of instrument.

(A) Both (I) and (II) are correct

(B) (I) is correct and (II) is wrong

(C) (II) is correct and (I) is wrong

(D) Both (I) and (II) are wrong

45. Which of the following statements is *not* correct ?

(A) Tests are specific instrument of measurement

(B) Evaluation is ongoing and continuous process

(C) Measurement refers to the translation of test result into meaningful information

(D) Measurement is a technique necessary for evaluation

44. पुढील पर्यायांमधून योग्य उत्तराची निवड करा :

(I) मापनत्रुटी कमी करण्यासाठी विश्वसनीयता, मापनतंत्र आणि परिस्थितीचे प्रमाणीकरण खात्रीलायक असते.

(II) कसोटीचा कालावधी आणि विखुरलेला गट कसोटीची विश्वसनियता सुधारतात.

(A) दोन्ही (I) आणि (II) बरोबर

(B) (I) बरोबर आणि (II) चूक

(C) (II) बरोबर आणि (I) चूक

(D) दोन्ही (I) आणि (II) चूक

45. पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(A) कसोटी म्हणजे मापनासाठीचे साधन होय

(B) मूल्यमापन ही सातत्यपूर्ण चालणारी प्रक्रिया होय

(C) मापन म्हणजे कसोटीच्या निकालाचे अर्थपूर्ण अर्थनिर्वचन होय

(D) मापन हे मूल्यमापनासाठीचे आवश्यक तंत्र होय

46. Select the *correct* answer from the choice given below :

(I) Review the criteria for a good test is essential in the test construction.

(II) Pilot study is *not* required in psychomotor test construction.

(A) Both (I) and (II) are correct

(B) (I) is correct and (II) is wrong

(C) (II) is correct and (I) is wrong

(D) Both (I) and (II) are wrong

47. A test accurately indicates participants score on a future criterion. This test would clearly have which of the following ?

(A) Face validity

(B) Concurrent validity

(C) Predictive validity

(D) Content validity

48. Calculate BMI, when height of Mr. A is 170 cm and his weight is 65 kg :

(A) 24.5 kg/m^2

(B) 25.2 kg/m^2

(C) 22.49 kg/m^2

(D) 26.23 kg/m^2

46. पुढील पर्यायांपैकी बरोबर उत्तराची निवड करा :

(I) चांगल्या कसोटीच्या निकषांचे संदर्भ अभ्यासणे हे कसोटी बांधणीसाठी आवश्यक होय.

(II) कारक कसोट्यांची बांधणी करताना पथदर्शी अभ्यासाची आवश्यकता नाही.

(A) दोन्ही (I) आणि (II) बरोबर

(B) (I) बरोबर आणि (II) चूक

(C) (II) बरोबर आणि (I) चूक

(D) दोन्ही (I) आणि (II) चूक

47. जी कसोटी सहभागींच्या गुणांद्वारे भविष्यातील निकष दर्शविते अशा कसोटीस पुढीलपैकी कोणती वैधता असते ?

(A) दर्शनी वैधता

(B) पर्यायी वैधता

(C) विधेयदर्शी वैधता

(D) आशय वैधता

48. 'अ' या व्यक्तीची उंची 170 सेमी आणि वजन 65 किग्रॅ आहे बी.एम.आय मोजा :

(A) 24.5 किग्रॅ/मी^{2}

(B) 25.2 किग्रॅ/मी^{2}

(C) 22.49 किग्रॅ/मी^{2}

(D) 26.23 किग्रॅ/मी^{2}

49. The basic function of management are :

(A) Planning and organisation

(B) Directing and programme developing

(C) Personnel management and financial management

(D) All of the above

50. SAI was established in :

(A) 1981

(B) 1985

(C) 1984

(D) 1988

51. What plays a pivotal role in the total teaching-learning process ?

(A) Facilities

(B) Teacher's personality

(C) School tag

(D) Curriculum and syllabus

49. व्यवस्थापनाची मूलभूत कार्ये ही :

(A) नियोजन आणि संघटन

(B) निर्देशन आणि कार्यक्रम विकसन

(C) वैयक्तिक व्यवस्थापन आणि आर्थिक व्यवस्थापन

(D) वरीलपैकी सर्व

50. साई (SAI) ची निर्मिती कधी झाली ?

((A) 1981

(B) 1985

(C) 1984

(D) 1988

51. खालीलपैकी कोण अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेत महत्त्वपूर्ण भूमिका निभावतो ?

(A) सोई सुविधा

(B) शिक्षकाचे व्यक्तिमत्त्व

(C) शाळेचा शिक्का

(D) अभ्यासक्रम आणि पाठ्यक्रम

52. Blueprint of the competition plan is called :

(A) Technique

(B) Tactics

(C) Strategy

(D) Skill

53. Match List I with List II and select the *correct* option using the codes below :

List I

(*i*) Water jump

(*ii*) Diagonal excess

(*iii*) 23 metres

(*iv*) 8 second

List II

(1) Basketball

(2) Hockey

(3) Steeple chase

(4) 800 metres

Codes :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

52. स्पर्धेच्या नियोजनाचा पूर्व आराखड्यास असे म्हणतात :

(A) तंत्र

(B) क्लृप्ती

(C) धोरण

(D) कौशल्य

53. सूची I आणि सूची II ची जोडी जुळवा व खालील सांकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

सूची I

(*i*) पाण्यातील उडी

(*ii*) तीरकसजादा

(*iii*) 23 मीटर

(*iv*) 8 सेकंद

सूची II

(1) बास्केटबॉल

(2) हॉकी

(3) स्टीपल चेस

(4) 800 मीटर

सांकेतांक :

	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(A)	(3)	(4)	(2)	(1)
(B)	(4)	(3)	(1)	(2)
(C)	(2)	(1)	(3)	(4)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

54. What kind of body is All India Council of Sports ?

(A) A voluntary organization

(B) An elected body

(C) A statutory body

(D) A nominated body

55. The classroom teaching process requires the teacher as well as the student :

(A) formal discipline

(B) utmost conversationality

(C) complete understanding

(D) mutual trust

54. अखिल भारतिय क्रीडा संस्था ही कोणत्या संस्थेशी संबंधित संस्था आहे ?

(A) एच्छिक संघटन

(B) एक निर्वाचित संस्था

(C) एक संवैधानिक संस्था

(D) एक निर्देशित संस्था

55. शिक्षक आणि विद्यार्थ्यासाठी वर्ग अध्यापनात गरजेची असलेली प्रक्रिया म्हणजे :

(A) औपचारीक शिस्त

(B) उच्चप्रतीचे संभाषण

(C) संपूर्ण सहानुभूतीपूर्वक

(D) परस्परावरील विश्वास

56. ..... considered play as an instrument of child's growth.

(A) S. Radhakrishnan

(B) Abraham Lincoln

(C) Mother Teresa

(D) Rajeev Gandhi

57. Sports performance is the byproduct of :

(A) Tactical ability

(B) Skill

(C) Physical ability

(D) Total personality

58. Which component is *not* used for assessment of body type ?

(A) body fat %

(B) age

(C) blood lipid profile

(D) weight

56. 'बाल्याच्या वाढीसाठी क्रीडा एक साधन आहे' असे ..... मानतात.

(A) एस. राधाकृष्णन

(B) अब्राहम लिंकन

(C) मदर टेरेसा

(D) राजीव गांधी

57. ''क्रीडा कार्यमान म्हणजे याचे फलित होय :

(A) डावपेच क्षमता

(B) कौशल्य

(C) शारीरिक क्षमता

(D) एकूण व्यक्तिमत्त्व

58. शरीरप्रकाराच्या मूल्यमापनासाठी पुढीलपैकी कोणत्या घटकाचा उपयोग केला जात **नाही** ?

(A) शरीराच्या चरबीचे प्रमाण

(B) वय

(C) ब्लड लिपीड प्रोफाईल

(D) वजन

59. In the ..... Olympic America boycott this event.

(A) Seoul

(B) Rome

(C) Moscow

(D) Berlin

59. अमेरीकेने कोणत्या ऑलिंपिक स्पर्धावर बहिष्कार टाकला होता ?

(A) सेऊल

(B) रोम

(C) मॉस्को

(D) बर्लिन

60. ..... improve due to daily exercise.

(A) Vital capacity

(B) Risk of osteoporosis

(C) Type II diabetes

(D) Depression

60. नियमित व्यायाम केल्यामुळे ..... मधे सुधार होतो.

(A) व्हायटल कपॅसिटी

(B) अस्थिशैथिल्याचा धोका

(C) मधुमेह प्रकार II

(D) नैराश्य

61. ..... was nominated as chairman of All India Council of Sports.

(A) Shri G.D. Sondhi

(B) K.M. Cariappa

(C) Maulana A.K. Azad

(D) P.M. Joseph

62. ..... gland is responsible for the level of blood sugar.

(A) Pancreas

(B) Adrenal

(C) Thyroid

(D) Hypothalamus

63. The first open air gymnasium was opened at ..... .

(A) Paraguay

(B) Berlin

(C) Tokyo

(D) Moscow

61. अखिल भारतीय क्रीडामंडळाचे अध्यक्ष म्हणून ..... यांना नामांकित करण्यात आले होते.

(A) श्री जी.डी. सोंधी

(B) के.एम. करिअप्पा

(C) मौलाना ए.के. आझाद

(D) पी.एम. जोसेफ

62. रक्तातील साखरेच्या पातळीस जबाबदार ग्रंथी कोणत्या ?

(A) पॅन्क्रीयास

(B) ॲड्रिनल

(C) थायरॉइड

(D) हायपोथलेमस

63. खुल्या वातावरणातील व्यायामशाळा सर्वप्रथम ..... येथे उघडण्यात आली.

(A) पॅरॅग्वे

(B) बर्लिन

(C) टोकियो

(D) मॉस्को

64. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : Muscle strength and power are both reduced once the athlete stops training.

Reason (R) : Skeletal muscle undergo a substantial decrease in size, known as atrophy, when they remain inactive.

In the context of the above two statements, which one of the following is *correct* ?

(A) Both (A) and (R) are right and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are right but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is wrong, but (R) is right

(D) (A) is right but (R) is wrong

64. खाली दिलेल्या दोन वाक्यांपैकी एक विधान (A) आहे व दुसरे त्याचे कारण (R) आहे :

विधान (A) : जर स्नायूताकद आणि बल दोन्ही एकदा कमी झाल्यास खेळाडूचे प्रशिक्षण थांबते.

कारण (R) : अस्थि स्नायूमध्ये ठोस अशी कमतरता त्याच्या आकारात होते त्यास ॲट्रॉपी, जेंव्हा ते निष्क्रीय रहातात.

वरील वाक्यांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणता पर्याय बरोबर आहे ?

(A) (A) आणि (R) बरोबर आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे

(B) (A) आणि (R) बरोबर पण (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही

(C) (A) चूक, पण (R) हे बरोबर

(D) (A) बरोबर पण (R) हे चूक

65. Match List I with List II and select the *correct* option using the codes given below :

List I

(*a*) Agility

(*b*) Speed

(*c*) Endurance

(*d*) Max VO_2

List II

(*i*) Red muscle fiber

(*ii*) Capillary network

(*iii*) White muscle fiber

(*iv*) Neuro-muscular co-ordination

(*v*) Cellular metabolism

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*v*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

65. सूची I व सूची II ची योग्य जोडी लावा व सांकेतांकामधून योग्य पर्याय निवडा :

सूची I

(*a*) चपळता

(*b*) वेग

(*c*) दमदारपणा

(*d*) मक्स VO_2

सूची II

(*i*) लाल स्नायू धागे

(*ii*) केशवाहिण्यांचे जाळे

(*iii*) पांढरे स्नायू धागे

(*iv*) स्नायू-चेता सहसंबंध

(*v*) पेशीय चयापचय

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*v*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)

66. The sport performance is influenced by which of the following factors ?

(A) Available facilities

(B) Techniques

(C) Physical fatigue and rest

(D) All of the above

67. The massage manipulation in which the light gliding movement over skin which begins in peripheral areas and moves towards the heart is called ..... .

(A) Percussion

(B) Petrissage

(C) Vibration

(D) Effleurage

66. क्रीडा कार्यमानावर प्रभाव पाडणारे खालीलपैकी घटक कोणते ?

(A) उपलब्ध सोई

(B) तंत्रे

(C) शारीरिक थकवा आणि विश्रांती

(D) वरील सर्व

67. मर्दनाच्या एका प्रकारांत शरीराच्या बाह्य बाजूने हृदयाकडे त्वचेवरून हलक्या हाताने केलेल्या मर्दनास ..... म्हणतात ?

(A) परक्युशन

(B) पेट्रीसाझ

(C) कंपन

(D) इफ्ल्यूरेज

68. Maximum heart rate reserve could be expressed as the difference between ..... .

(A) HR_{max} and $HR_{exercise}$

(B) HR_{max} and 0.6 $HR_{exercise}$

(C) HR_{max} and HR_{rest}

(D) HR_{max} and $0.7HR_{rest}$

69. Commonly seen lower leg injury when the athlete changes playing surface, who trains intensively on hard surface is ..... .

(A) Periostatis

(B) Bruitis

(C) Stitch

(D) Mayositis

68. अधिकतम हृदय दर राखीत हा कशातील फरक दर्शवितो :

(A) $HR_{मॅक्स}$ आणि $HR_{व्यायाम}$

(B) $HR_{मॅक्स}$ आणि 0.6 $HR_{व्यायाम}$

(C) $HR_{मॅक्स}$ आणि $HR_{विश्रांती}$

(D) $HR_{मॅक्स}$ आणि $0.7HR_{विश्रांती}$

69. कठीण पृष्ठभागावर अतिपरिश्रम करणाऱ्या खेळाडूने खेळण्याचा पृष्ठभाग बदलल्याने गुहघ्यापासून खालील भागास होणाऱ्या सर्वसाधारण इजांना असे म्हणतात :

(A) पेरिओस्टेटिस

(B) ब्रूईटिस

(C) स्टीच

(D) मायोसीटिस

70. How will be the process and percentage of production of ATP through ATP-PC cycle ?

(A) Fast and maximum

(B) Slow and minimum

(C) Fast and minimum

(D) Slow and maximum

71. Cellular respiration process occurs in the following sequence :

(A) Kreb cycle, glycolysis electron transport

(B) Glycolysis, electron transport, Kreb cycle

(C) Electron transport, Kreb cycle, glycolysis

(D) Glycolysis, Kreb cycle, electron transport

70. एटीपी-पीसी चक्राद्वारे प्राप्त होणारा एटीपीची प्रक्रिया व त्याची सरासती किती असू शकेल ?

(A) जलद आणि अधिकतम

(B) मंद आणि किमान

(C) जलद आणि किमान

(D) मंद आणि अधिकतम

71. पेशीतील चयापचय प्रक्रिया खालीलपैकी कोणत्या क्रमाने होते ?

(A) क्रेबचक्र, ग्लायकोलेसीस, इलेक्ट्रानचे वहन

(B) ग्लायकोलेसीस, इलेक्ट्रानचे वहन, क्रेबचक्र

(C) इलेक्ट्रॉनचे वहन, क्रेबचक्र, ग्लायकोलेसीस

(D) ग्लायकोलेसीस, क्रेबचक्र, इलेक्ट्रॉनचे वहन

72. This is the inward or medial rotation of forearm around vertical or longitudinal axis and through horizontal or transverse plane :

(A) Supination

(B) Pronation

(C) Abduction

(D) Adduction

73. What is the force that is exerted on an immersed body by the water beneath it ?

(A) Centripetal force

(B) Gravitational force

(C) Buoyant force

(D) Centrifugal force

72. एखाद्या हालचालीत जेंव्हा मनगटापासून कोपरापर्यंतचा हात आतल्या दिशेने किंवा मध्य दिशेने फिरतो तेंव्हा तो लंब किंवा उभ्या अक्षात तसेच पृष्ठभांगास समांतर किंवा आडव्या प्रतलात असतो त्यास ..... म्हणतात.

(A) सूपिनेशन

(B) प्रोनेशन

(C) अबडकश्न

(D) अडकश्न

73. पाण्यात बुडालेत्या एखाद्या वस्तूवर त्याच्या खालून लागणाऱ्या बळाला ..... असे म्हणतात.

(A) केंद्रोगामी बळ

(B) गुरुत्वाकर्षण बळ

(C) तरंगू शकणारे बळ

(D) केंद्रोत्सारी बळ

74. Linear displacement and distance remain same when runner :

(A) Runs in a circle

(B) Runs in a curve path

(C) Runs in straight line between two points

(D) None of the above

75. Relationship of linear and angular velocity is expressed :

(A) $v = rw$

(B) $r = vw$

(C) $v = \frac{w}{r}$

(D) $w = \frac{r}{v}$

74. रेषीय विस्तापन आणि अंतर धावकाचे सारखे राहील जेंव्हा :

(A) वर्तुळात धावणे

(B) वक्राकार मार्गाने धावणे

(C) दोन स्थानांदरम्यान सरळ रेषेत धावणे

(D) वरीलपैकी कोणतेही नाही

75. रेषीय आणि कोनिय वेग यातील संबंध ..... द्वारे दर्शवितात.

(A) $v = rw$

(B) $r = vw$

(C) $v = \frac{w}{r}$

(D) $w = \frac{r}{v}$

ROUGH WORK